MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYIMLAR ve BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 1000 KURUŞTUR. ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYIMLAR VE BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

CİLT: 34 — 18 OCAK 1971 — SAYI: 1640

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar s.: 8 — Karar t.: 11-1-1971

Konu: Orta dereceli okulların ikinci devre birinci sınıflarının tarih dersi taslak programı ve kitabı h.

«Ortaöğretim sistemimizin kuruluşu ile yüksek öğretime geçişin yeniden düzenlenmesi» konusunda, VIII. Milli Eğitim Şûrası kararı uyarınca, Ortaöğretimin birinci ve ikinci devre programları üzerindeki çalışmalar ilerlemiştir.

Eğitimde millî tarih ve millî kültürün taşıdığı büyük önemi ötedenberi esas olarak ele almış bulunan Bakanlığımız, öteki milletlerdeki gelişmeleri de gözönünde bulundurarak, ilkokullarla orta dereceli okulların birinci devre müfredat programlarının değiştirilmesiyle ilgili çalışmaları yapmış, bunlara uygun kitaplar yazdırmak suretiyle Türk eğitim sisteminde yeni bir devreye girmiş ve bunun sonucu olarak da aynı okulların ikinci devre birinci sınıflarında okutulacak tarih dersinin taslak programını hazırlamış bulunmaktadır.

Türk vatandaşının yetişmesinde birinci derecede âmil olacağı düşünülen millî tarih ve millî kültürü bütün değerlerin üstünde kabul ederek, bunun yanında gerekli bilgileri de ihtiva eden bu taslak programla, gerçekleştirmek istediği amaç ve direktifleri gösteren metinlerin, adı geçen sınıfta denenmesi gerekli görülmüştür. Bu taslak programa uygun ders kitaplarının da yazılması program geliştirme tekniğinin ayrılmaz bir unsuru olduğundan, orta dereceli okulların ikinci devre 1. sınıf tarih kitabının, bir örneği ekli taslak programa göre ve 1971-1972 öğretim yılında yapılacak denemelere yetiştirilecek şekilde, Bakanlığımızca kurulan komisyon tarafından hazırlanması ve ayrıca serbest yazarlar tarafından yazılarak herhangi bir tarihte Bakanlığımıza gönderilecek müsvedde halindeki eserlerin de incelenmesi.

Hâlen, eski programa göre yazılmış ve sözü edilen sınıf için kabul edilmiş bulunan tarih kitaplarının sadece 1971 - 1972 öğretim yılında ders kitabı listesinde bırakılması ve bundan böyle okutulma süresinin uzatılmaması; bu çalışmaların, müteakip yıllarda aynı esaslara göre ve kademeli olarak ikinci devre 2. ve 3. sınıflara da teşmil edilmesi uygun görülerek, bu hususun Bakanlık Makamının tasviplerine arzı kararlaştı.

Uygundur.
11/1/1971
Prof. Dr. Orhan OĞUZ
Millî Eğitim Bakanı

1 — TARİH ÖĞRETİMİNİN AMAÇLARI VE KAZANDIRACAĞI DAVRANIŞLAR

1 — Öğrencilere, insanların çevreleri ile yaşayışları arasındaki sıkı ilişkilerini belirterek muhitin ve çeşitli kaynakların muhtelif kültürlere yaptığı tesirleri göstermek suretiyle, değişik coğrafya alanlarında ve tabiat kaynaklarının çeşitliliği içinde Türk Tarihinin, Türk kültür ve medeniyetinin akışını izlemek ve dolayısıyla, onlarda *millî benliğimizin aksettiği sosyal, kültürel, siyasi ve hukuki müesseselerimiz hakkındaki anlayışı geliştirmek ve böylece millî şuuru pekiştirmek.*

2 — Öğrencilere, çağdaş medeniyet ve kültürün uzun bir geçmişin eseri olduğunu, bu medeniyet ve kültürün gelişmesinde Türk Milletinin de büyük payı bulunduğunu belirtmek; eski büyük medeniyetleri ve bu medeniyetlerin çağdaş dünyamıza yaptıkları tesirleri inceletirken, bu medeniyetler arasında Türk Medeniyetinin yerini ve önemini göstermek.

Böylece: öğrencilerin, içinde yaşadıkları çağda geçen sosyal, kültürel, ekonomik ve politik olayların sebeplerini, toplum hayatımızın genel durumunu anlamalarını, kültür ve medeniyet miraslarımızın değerini kavramalarına ve kültürlerini artırmalarına yardım etmek; tenkitçi düşünme, araştırma ve muhakeme etme yeteneklerini geliştirmek ve başkalarının hizmetlerini takdir etme meziyetini kazandırmak.

3 — Önemli tarih olaylarını, sanat ve teknikteki gelişmeleri inceletme yoluyla, öğrencilere geçmişte çıkan rekabet ve anlaşmazlıkların sebeplerini göstererek; *gelecekte çıkacak benzer anlaşmazlıklar karşısında gerekli davranışı kazandırmak; hayat problemlerini çözümlemede ip uçları vermek, sağlam bir düşünce ve fikir disiplini sağlamak.*

4 — Türk toplumunun tarihî gelişmesinde önemli yeri olan Batılılaşma, hürriyet, demokrasi ve milliyetçilik hareketlerini incelerken, diğer demokrat milletlerin geçirmiş ve geçirmekte oldukları gelişme aşamalarını ve bu konuda güdülen yolları araştırmak; böylece insanın yüzyıllar boyunca hürriyeti eldeetmek için yaptığı mücadelelere dikkate çekerek; *öğrencilere hürriyetin ve demokrasinin değerini kavratmak; bu telkin yapılırken özellikle millî bütünlüğü koruma, demokrasiyi üstün tutma ve ilerletme şuurunu vermek.*

5 — Öğrencilere, milletler ailesi içinde Türk milletinin lâyık olduğu yeri göstermek; milletimize düşen insanlık vazifeleri bulunduğunu belirtmek; *insanların ve milletlerin birbirlerine muhtaç oldukların, ortak problemlerin karşılıklı iyi niyetle ve ortak çabalarla çözümlenebileceğini takdir ettirmek ve böylece işbirliği ruhunu ve sorumluluk duygusunu geliştirmek.*

6 — Başta Türk büyükleri, özellikle Atatürk olmak üzere; milletimize ve insanlığa hizmet etmiş büyük devlet, bilim fikir ve sanat adamlarının hayatlarını ve hizmetlerini uyulmaya değer örnekler olarak takdir ettirmek; *onlara, milletine ve yurduna faydalı olma yolunda her fedakârlığı göze alabilecek bir karakter kazandırmak.*

7 — Tarihe karşı ilgi, anlayış ve sempati uyandırarak onları *seçebilen, kişilik sahibi, millî maddî ve manevî zenginlik metodlarını öğrenmeğe teşvik etmek.*

8 — Öğrencileri, bulunduğu toplum içinde politik, millî ve dinî yönlerden — milliyetçiliğe aykırı düşen görüşler dışında — hoşgörüye alıştırmak; böylece, onların başkalarının görüşlerine, *inançlarına ve haklarına saygı gösterme davranışı kazanmalarını sağlarken, Atatürk'ün çizdiği milliyetçilik anlayışı içinde millî birlik, beraberlik, bütünlük ve bağlılık duygularını kuvvetlendirmek.*

9 — Öğrencileri, gittikçe karmaşık bir hale gelen ve başdöndürücü bir hızla çoğalıp genişleyen yurt ve dünya problemleri arasında şaşırmaksızın *doğruyu arayıp bulabilen, hayatın hızına ayak uydurabilen, yurt ve millet yararına en uygun yolları seçebilen, kişilik sahibi, millî maddî ve manevî zenginlik kaynaklarımızı korumak ve milletçe değerlendirmek gereğine inanmış, bu yolda alışkanlıklar kazanmış vatandaşlar olarak* yetiştirmek.

10 — Atatürk'ün gençliğe yaptığı hitabı öğrencilere derinliğine ve genişliğine kavratmak; Türk Devrimlerini, ilkelerini ve çok yönlü olarak anlamlarını, değerini, önemini, ne gibi büyük güçlükler ve engeller yenilerek nasıl büyük fedakârlıklarla

gerçekleştirildiğini belirterek, *bunların korunması ve aynı doğrultuda geliştirilmesi zorunluluğunu duyurmak ve kendilerinin devrim değerlerine bağlılıklarını pekiştirmek.*

11 — Öğrencilere, köklü bir tarihe sahip olan büyük bir milletin evlâdı olmanın sorumluluğunu duyurmak; Türk milletinin zekâ kabiliyetinin, çalışkanlığının, kahramanlık ve fedakârlığının, bilim ve sanat severliğinin, estetik zevkinin, insanlık duygularının yüksekliğini tarihten örnekler vererek kavratmak, *bu üstün özellikleri sürdürüp geliştirebildiğimiz ölçüde çağdaş medeniyet seviyesine erişebileceğimizin inancını vermek; böylece onlarda milletimizin geleceğine olan güvenlerini artırmak, şerefli milletimizin ona layık evlâtları olma yolunda sonsuz bir çaba harcamaları ve bu uğurda durmadan, duraklamadan çalışmaları gerektiği şuurunu geliştirmek.*

II — AÇIKLAMALAR VE DİREKTİFLER

1 — Bilindiği gibi, tarih öğretiminin Türk millî eğitiminin amaçlarını gerçekleştirmede büyük bir yeri ve önemi vardır. Bu yüzden, tarih öğretimi, bugün gittikçe karmaşık hale gelen yurt ve dünya problemleri karşısında öğrencileriniz için ihtiyaç duyulan gerekli bilgileri kökleştirecek, olumlu davranışları geliştirecek ve istenen maharetleri kazandıracak doğrultuda olmalıdır.

Tarih, yalnız eski olayların bir fihristi, hükümdarların ve türlü türlü kişilerin bir listesi olarak anlaşılmamalıdır. Tarih, öğrencilerin tecrübelerini ve görgülerini binlerce yıl önceki zamanlara kadar götürerek, onların düşünüş ve kavrayış utkunu genişletir ve bugünkü hayatı, hayatın bugünkü problemlerini daha iyi kavramaları imkânını hazırlar. Tarih, özellikle bugünü aydınlatarak tutulacak en doğru yolu göstermeğe ve gelecek için alınacak tedbirleri bize ilham etmeğe yaradığı içindir ki, önemli bir eğitim aracıdır.

2 — Tarih konuları işlenirken, Türk milletinin geçmişteki başarıları gözönüne getirilerek milletimizin geleceğine güvenen, üstün ahlâk değerlerini benimsemiş, memleketimizde ve dünyamızda gittikçe genişleyen ve derinleşen hürriyet ve demokrasi anlayışını kavramış, millî şuura sahip, aydın, uyanık, sorumluluk almağa kararlı yurttaşlar yetiştirme görevi ön planda tutulmalıdır.

3 — Tarihin her çağında dünya kültür ve medeniyetine büyük hizmetlerde ve değerli katkılarda bulunmuş olan Türklerin, tarih boyunca ayrı ayrı adlar altında dünyaya kültürlerini ve medeniyetlerini yaydıkları, islâm dininin yayılmasında, islâm rönesansının doğuşunda, islâm medeniyetinin kuruluşunda ve gelişmesinde, Türklerin eşsiz hizmetlerde bulundukları öğrencilere kavratılmalıdır.

4 — Tarih öncesinden başlayarak günümüze kadar, Anadoluda doğmuş ve gelişmiş olan kültür ve medeniyetler tanıtılmalı, bu kültür ve medeniyetlerin Önasya ve Akdeniz medeniyetleri arasındaki yeri ve önemi belirtilmeli; bunların birbirinin devamı olduğu, hepsinin bu topraklarda bugüne kadar gelip geçmiş insan topluluklarının müşterek eseri bulunduğu fikri öğrencilere aşılanmalıdır. Bugünkü medeniyetin, insanlığın ortak malı olduğu ve böylece onlara, çağdaş medeniyetin yapıcı, yaratıcı ve seçkin bir ortağı haline gelme fikri telkin edilmelidir.

5 — Eski kültür ve medeniyetler işlenirken, bu medeniyetlerin çağdaş dünyamıza yaptıkları tesirler açısından ele alınmasına, öğrencilerin genel kültürlerine katkıda bulunacak ve millî şuuru pekiştirmeğe yarayacak sosyal ve kültürel konuların gözönünde tutulmasına önem verilmelidir.

6 — Tarihimizde önemli bir dönüm noktası teşkil eden Batılılaşma hareketleri incelenirken, öğrencilere Batıdaki fikir ve sanat alanındaki gelişmelerle demokrasi ve milliyet akımları, ilim, güzel sanatlar, teknik ve endüstri alanlarındaki ilerlemelerin tarihî seyri kavratılmalıdır.

7 — Bulunulan yerdeki sur, kale, âbide, harabe, bent, cami, medrese, çeşme, han, hamam, köprü, imaret, kervansaray, kilise gibi tarihî eserler ziyaret edilerek, müzede veya başka yerde bulunan eski silâh, kapkacak, elbise, çini ve diğer eserler gösterilerek, öğrencilerin kolaylıkla geçmişi gözönüne getirmelerine ve böylece, onlara yatkın güçleri için malzeme edinmelerine imkân ve fırsat verilmelidir. Öğrencilerin eski eserlerle anıtların Türk tarihinin birer belgesi olduğuna dikkati çekilerek, bunların yıkılmaktan, bozulmaktan ve yabancı ellere geçmekten korunmanın bir ödev olduğu onlara aşılanmalı; okulun olduğu yerde aslı bulunmayan tarihî eserlerin resimlerinden, kartpostallardan, gazete ve dergilerde çıkmış fotoğraflardan, tarihî tablolardan ve benzeri araçlardan yararlanılmalıdır.

8 — Eski bir olaydan, kurtuluş savaşı veya Türk devriminin herhangi bir döneminden söz edilirken, o olayın geçtiği yer hakkında öğrencilerin dikkati çekilmeli, varsa olayla ilgili eserleri gösterilmeli ve inceletilmelidir.

Tarihî bir kimseden söz edilirken, o zat, eğer okulun bulunduğu yerde doğmuş veya ölmüş, yahut orada bulunmuş ise, bu cihete; o zatın orada camisi, medresesi, kitaplığı, imareti, hanı türbesi v. b. bulunuyorsa, bu gibi eserlere, öğrencilerin dikkati çekilmelidir. Ancak, bütün bu incelemelerde öğrencilere batıl inançlar telkin edecek hurafelere ve yanlış bilgilere yer verilmemelidir.

9 — Mahallî ve millî tarihe, Türkiye tarihi ve dünya tarihine ait konular hakkında yazılmış kitapları, broşürleri, ansiklopedilerde veya dergilerde çıkmış yazıları okumaya öğrenciler teşvik edilmeli, özellikle işlenilen konu ile ilgili yazıları okumaları tavsiye edilerek, bu yazıların hangi eserin hangi sayfasında bulunduğu kendilerine söylenmeli; okudukları yazıların özetinin, veya bu noktasının, arkadaşlarına göz veya yazı ile anlatmaları imkânı sağlanmalıdır.

Kısaca; tarih derslerinde öğretmenin ödevi, tarihi sadece okutmak, anlatmak ve belletmekten ibaret olmayıp, öğrenciye tarih olaylarının sebepleri üzerinde durma, çeşitli yönlerden inceleme, mukayese ve muhakeme ettirerek tarihî gerçeklere varma ve sonuçlara bağlama yeteneği kazandırmağa çalışmaktır.

Onun için; öğretmen konuların işlenmesinde, öğrencilerin kitaplardan ve çeşitli kaynaklardan, haritalardan, tarihî resim ve tablolardan v. b. vasıtalardan yararlanarak, tarihî eserleri inceleyerek; geziler yaparak; zaman zaman toplu konuşmalar, tartışmalar ve tarihî temsiller düzenleme yoluyla çeşitli çalışmalara girişerek, gerekli bilgiyi ve istenilen davranışı kazanmalarına yardım etmelidir.

İşte, amaçlara ulaşabilmek için, tarih derslerinde değişik metod ve tekniklerin kullanılmasına, çeşitli malzeme ve vasıtalardan yararlanılmasına ihtiyaç vardır.

Ayrıca, bu çalışmalarda öğretmen, her zaman söyleyen ve dinleten bir insan rolünden kurtularak; yol gösteren, kendilerine örnek olan ve yöneten bir rehber durumunda bulunmalıdır.

10 — Değerlendirmenin öğretim işinin ayrılmaz bir parçası olduğu unutulmamalıdır. Bu yüzden objektif değerlendirme tekniklerinin bilinmesine ve uygulanmasına çalışılmalıdır. Öğrencilere, kazandırılmak istenilen bilgiler, yetenekler ve davranışlar öğretmen tarafından açık ve seçik olarak belirtilmeli ve usulüne göre değerlendirilmelidir.

III — KONULAR

Yöneltme Sınıfının Tarih Dersi Müfredatı Hazırlanırken Gözönünde Tutulan Esaslar

1 — Üniteler, Türk Kültür ve medeniyeti ile ilgili olan en önemli konulardan seçilmiş; özellikle, Anadolu ve Türk Tarihi mihver alınarak, Müslümanlıktan önceki ve sonraki Türk kültür ve medeniyetlerine ağırlık verilmiştir.

2 — İlk çağdan başlayarak, insanlığa kültür ve medeniyet mirası bırakmış olan devlet ve medeniyetlerin siyesî tarihlerine ayrı bir yer verilmemiş; bu konuda, sadece eski iblgilerinin hatırlatılması ile yetinilmiştir.

Türk devlet ve medeniyetlerinin incelenmesinde ise; yalnız devletin kuruluşu ile ilgili siyasî olayların belirtilmesi yeterli görülmüş; daha siyade teşkilât ile sosyal, kültürel ve ekonomik konulara yer verilmiştir.

(Ilerdeki öğrenimleri bakımından tarih öğretimine lüzum görülen öğrenciler için de, Türk tarihinin siyasî olayları ile birlikte kültür ve medeniyet tarihi derinliğine işlenecektir.)

3 — Ünitelerin işlenmesinde, Türk kültür ve medeniyetinin teşekkülü, dünya medeniyetleri arasındaki yeri ve öneminin belirtilmesi esas tutulmuştur.

4 — Üniteler ele alınırken öğrencilerin genel kültürlerine katkıda bulunacak ve millî şuuru perçinlemeğe yarayacak sosyal ve kültürel konular gözönünde tutulmuştur.

5 — Tarihimizde önemli bir dönüm noktası teşkil eden Batılılaşma hareketleri dolayısıyle, öğrencilerin Batıdaki fikir ve sanat alanındaki gelişmeler hakkında gerekli bilgiler edinebilmeleri için, özellikle demokrasi ve milliyet akımları; ilim, fen ve endüstri alanlarındaki ilerlemelerin tarihi seyri üzerinde ayrıca durulmuştur.

YÖNELTME SINIFI TARİH PROGRAMI

I — Tarih öncesi devirlerde ve ilk Çağda Anadolu Kültür ve Medeniyetleri:

a) İlk insanlar ve ilk kültürler.

b) Kültür ve medeniyet bakımından İlk Çağa genel bir bakış; İlk Çağın özellikleri (Din, devlet, hukuk ve güzel sanatlar üzerinde durulacaktır).

c) Anadolu'da kurulan eski kültür ve medeniyetler. (Anadolu'nun coğrafya konumu ve durumu üzerinde öğrencilerin dikkati çekilecek; tarih öncesinden başlayarak burada doğmuş ve gelişmiş olan kültür ve medeniyetlerin Önasya ve Akdeniz medeniyetleri arasındaki yeri ve önemi belirtilecek; özellikle, Hitit kültürü ve medeniyeti üzerinde Sümer geleneğinin tesiri gösterilecek; bunların birbirinin devamı olduğu ve hepsinin bu topraklarda bugüne kadar gelip geçmiş insan topluluklarının müşterek eseri bulunduğu fikri aşılanacaktır. Bu arada Hitit'lerden başlayarak, Anadolu'nun İlk Çağ Siyasi Tarihi ile ilgili bilgiler hatırlatılacaktır.)

II — Müslümanlıktan önceki Türk kültür ve medeniyetlerine genel bir bakış:

a) Türklerin anayurdu, göçler, sebep ve sonuçları.

b) Göçlerden sonra Ortaasya'da kurulan «Büyük Hun Devleti» ile Göktürk ve Uygur Devletlerinin kültür ve medeniyetleri; (özellikle yazı, takvim ve din üzerinde durulacak, Uygur medeniyeti ayrıntılı olarak işlenecektir.) Bu arada Hun'ların batıya göçleri dolayısıyla Doğu ve Orta Avrupa'daki Türk kültür eserlerinden Avar, Hazar, Bulgar, Peçenk ve Macarlara ait olanlar tanıtılacaktır.

III — İslâm dinin yayılışında ve İslâm medeniyetinin Türklerin rolü:

a) Büyük Dinler:

1. Budizm; yayıldığı alanlar.
2. Musevilik.
3. Hıristiyanlık (Orta Çağda Avrupa'nın sosyal, ekonomik ve kültürel durumuna toplu bir bakış yapılacak, feodalite, kilise ve Papalık üzerinde durulacaktır.)
4. Müslümanlık ve yayılışı.

b) Türklerin İslâm dinine girmeleri, İslâm dünyasındaki ve İslâm medeniyetindeki rolleri; ilk Müslüman Türk devleti ve medeniyetlerine genel bir bakış. (İslâm rönesasının doğuşunda, İslâm medeniyetinin gelişmesinde ve yayılmasında Türklerin büyük hizmetlerine, misaller verilmek suretiyle, değinilecek; ilk Müslüman Türk devletlerinin (Karahanlılar, Volga Bulgarları, Gazneliler ve Büyük Selçuklular) kültür ve medeniyetleri kısaca tanıtılacaktır.)

IV — Anadolu'da Türkler ve Türkiye Tarihi:

a) Oğuzlar ve bunların bir kolu olan Selçukluların Anadolu'ya akınları, özellikle, Malazgirt Savaşı ve bu savaşın Türk Tarihi ve Dünya Tarihi bakımından önemi (Bu arada Ortaçağda Anadolu'nun siyesî tarihi ile ilgili bilgiler hatırlatılacaktır.)

b) Anadolu Selçuklu Sultanlığının kuruluşu ve Haçlı Savaşları (Bu savaşlar, doğuda ve batıda yaptıkları tesirler dikkate alınarak işlenecektir.)

c) Selçuklu kültür ve medeniyeti:

1. Devlet örgütü ve ordu;
2. Din, dil ve edebiyat, güzel sanatlar;
3. Sosyal ve ekonomik durum. (Konu işlenirken bulunulan yerde Selçuklu ve Anadolu Beyliklerine ait eserler varsa tanıtılacak, yurdumuzun çeşitli bölgelerindeki eserlerden örnekler gösterilecektir. Özellikle, Alâeddin Kaykubat zamanındaki medeniyet eserlerine yer verilecektir.)

ç) Osmanlı Devleti ve medeniyeti (Tanzimat Devrine kadar):

1. Selçuklu Devletinin yıkılışı ve Osmanlı Devletinin kuruluşu (İstanbul'un fethine kadar olan başlıca olaylar hatırlatılacak; İstanbul'un fethi, yeni çağın başlaması, icatlar, coğrafya keşifleri, rönesans ve reform üzerinde önemle durulacaktır.)

2. Osmanlı Türk Medeniyeti:

a) Devlet örgütleri ,divan, ordu, kapıkulu ve eyalet askerleri (Eyaletlerin ve arazinin idaresi ve Eyalet Süvarisi, Timarlı Sipahisinin zamanla bozulması belirtilecek; Tersane Ocağı, Donanma; bu arada silâhlar ve kıyafetlere kısaca değinilecektir);

b) İlim, fen, edebiyat ve güzel sanatlar (Medrese, Enderun mektebi, mimarlık, nakkaşlık, çinicilik, oymacılık, kabartmacılık, kakmacılık, hattatlık, teznipçilik, ciltçilik, müzik, resim, minyatür v. b.);

c) Devletin mali durumu, paralar, tarım, endüstri, ticaret ve ulaşım;

d) Osmanlı İmparatorluğunda Batıya yöneliş:

1. XVII. Yüzyıldan bugüne kadar, dünyada fikir ve teknik alanlarında gelişmeler (İngiltere'de demokrasinin gelişmesi; Amerika Birleşik Devletlerinin kuruluşu; Fransız İhtilâli, İhtilâlin getirdiği başlıca yenilikler, demokrasi ve milliyetcilik akımlarının yayılması; İlim, güzel sanatlar, teknik ve endüstri alanlarındaki gelişmeler, sömürgecilik).

2. Türkiye'de Batılılaşma hareketleri (Tanzimat'a kadar).

IV — TARİH DERSİNİN İŞLEMESİNDE GEREKLİ OLAN BAŞLICA ARAÇ, GEREÇ VE TESİSLER

1 — Ders kitapları, yardımcı kitaplar, müracaat kitapları, mahallî tarihe ait çeşitli eserler, türlü konularda tarihî okuma parçaları, hatıralar, tarihî şiirler, destanlar, piyesler, seyahatnameler, biyografiler, tarihî hikâyeler ve fıkralar, kitabeler, broşürler, dergiler, gazeteler, ansiklopediler, tarih sözlükleri, tarih konuları ile ilgili gazete kupürleri ve fişler, tarihî koleksiyonlar.

2 — Tarih haritaları, tarih atlaşları, tarihî resimler, heykeller, modeller grafikler, kartpostallar.

3 — Tarihî paralar, mühürler, pullar, madalyalar, nişanlar, silahlar, elbiseler, kapkacak v. b. çeşitli tarihî eşya.

4 — Filmler, film şeritleri, diyapozitifler, projeksiyonlar, epidiaskoplar, radyo ve televizyon yayınları.

5 — Gözlem, araştırma ve inceleme yerleri: müzeler, arşivler, kitaplıkları, tarihî binalar, anıtlar, çeşitli tarihî kalıntılar ve kazı yerleri; tarihî sergiler.

Özellikle, tarihin her döneminde dünya kültür ve medeniyetlerine büyük hizmetlerde ve katkılarda bulunmuş olan milletimizin değerli ve zengin kültür hazinelerini bağrında saklayan güzel yurdumuzun tükenmez bir kaynak olduğu gözönünde tutulmalıdır.

6 — Durumu elverişli olan okullarda, tarih öğretimi için tarih köşeleri veya özel derslikler ayrılmalı ve bu odalarda, yukarda sözü geçen başlıca araç ve gereçlerin bulundurulmasına çalışılmalıdır.

GENELGELER:

ORTA ÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 503/294 5-1-1971

10271

Konu: Yurt dışından Anavatana gelen Bulgaristan Göçmen Çocukların Yabancı Dil durumları h.

VALİLİKLERE

Bulgaristan'dan Anavatana gelen ailelerin okullarımıza kaydedilen çocuklarının, geldikleri memlekette okullarımızda okutulan yabancı dillerden hiç birini okumamış olmaları halinde, haklarında, yabancı dil dersi konusunda aşağıdaki açıklamaya göre işlem yapılması uygun görülmüştür:

1 — Bu gibilerden ortaokul 1. ve 2. sınıflara gelenler hakkında «Yabancı Dil Yönetmeliğinin 1. Maddesinin (a) ve (b) fıkraları hükmünün uygulanması,»

2 — 3. Sınıfa gelen öğrencilerin, seçecekleri yabancı dil derslerinden bulundurulmaları, fakat bu dersten sorumlu tutulmayarak başarılı sayılmaları,

3 — Lise ara sınıflarına gelenlerin, okullarımızda okutulan

(Fransızca, İngilizce, Almanca) yabancı dillerinden seçtikleri üzerinde öğrenimlerine devam etmeleri,

4 — Bunların 1. kitaptan başlatılmak üzere öğrenim görmelerinin yarında olacağı,

5 — Öğretmenin dersin kısa bir zamanını bu öğrencilere ayırması ve yabancı dilde temayüz etmiş öğrencilerden de faydalanmalarını sağlaması ve bu suretle okul içinde yetişmelerini temin etmesi,

6 — Ayrıca söz konusu öğrencilerin, okul dışında da yetişmeleri için imkânlar nispetinde yabancı dil kurslarına katılmaları,

7 — Böylece seçtikleri yabancı dilde yetişmeleri sağlanan bu öğrencilerin okudukları kitap ve devam ettikleri müddetçe gördükleri konulardan sorumlu tutulmaları,

8 — Yabancı dil bakımından özel muamele görmüş olan bu öğrencilerden ortaokulu bitirenlerin diplomalarının arkasına, bu hususta açıklayıcı bir kayıt konulması.

Bilgi edinilmesini ve gereğinin bu açıklamaya göre yapılmasının İliniz dahilindeki okullara tebliğini rica ederm.

Necip Güngör KISAPARMAK
Milli Eğitim Bakanı y.
Orta Öğretim Genel Müdürü

ORTA ÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 203/854 7-1-1971

10272

Konu: Kolejlere öğretmen yetiştirilmek üzere İngiltere'ye Fen Dersleri öğretmeni gönderileceği h.

VALİLİKLERE

Bakanlığımıza bağlı kolejlerde Ankara, Bursa (Bursa Koleji öğrencileri şimdilik Kız ve Erkek Liselerinde öğrenim göreceklerdir.) Diyarbakır, Eskişehir, İstanbul - Kadıköy, İzmir-Bornova, Konya ve Samsun, Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji ve Fen Bilgisi derslerini İngilizce okutabilmelerini sağlamak maksadiyle, 1971 - 1972 öğretim yılında da bahis konusu branşlardan 7 kişilik bir öğretmen grubunun 4489 sayılı Kanunun 1. maddesinin (b) fıkrası gereğince İngiltere'ye gönderilmeleri düşünülmektedir.

Bu öğretmenler İngiltere'de kalacakları bir sene zarfında lisan seviyelerini özel kurslarla yükseltecek ve sene sonunda istenilen seviyeye geldikleri tesbit edilenlere, bir sene daha İngiltere'de kalmaları ve branşlarında bilgi, görgü ve ihtisaslarını artırmalarını sağlamak maksadiyle burs temin edilmesine çalışılacaktır.

Müracaat edenler arasından İngiltere'ye gönderilmeleri düşünülmekte olan adedin iki misli namzet seçilecek ve bunlar muhtemelen 1971 yazında en az 6 - 8 hafta devam edecek olan teksifi İngilizce kursuna tabi tutulacaklar, kurs sonunda başarı derecelerine göre kesin seçim yapılacaktır. (Seçilen öğretmenler en geç Ekim 1971 başında toplu olarak İngiltere'ye hareket etmiş bulunacaklardır.)

Keyfiyetin İliniz dahilindeki bütün orta dereceli okullara duyurularak isteklilerin, aşağıdaki hususlar da gözönünde bulundurulmak suretiyle, en geç 2 Mart 1971 tarihine kadar doğruca Orta Öğretim Genel Müdürlüğüne müracaatlarının temini rica ederim.

Necip Güngör KISAPARMAK
Milli Eğitim Bakanı y.
Orta Öğretim Genel Müdürü

Eki:

Namzette aranılacak şartlar:

1 — Meslekte en az 3 yıl çalışmış olmak (Askerlik süresi hariç),
2 — 35 Yaşından yukarı olmamak,
3 — Kursu takip edecek kadar İngilizce bilmek,
4 — Teksifi İngilizce kursunu başarılardan İngltere'ye gönderilenler aradaki kursların bitiminde Milli Eğitim Bakanlığının göstereceği herhangi bir kolejde çalışmayı kabul edecektir. (Bu hususta ayrıca taahhütname alınacaktır),
5 — Erkekleri naskerliklerini yapmış olmaları gerekir,
6 — Müracaatlar ilişik fiş dilekçe örneğine göre yapılacaktır,.

Not: Seçilmiyen öğretmenlere tebligat yapılmıyacaktır.

FİŞ DİLEKÇE ÖRNEĞİ

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ORTA ÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE

Bakanlığa bağlı kollejlerde öğretmenlik yapabilecek duruma gelebilmek için açılacak İngilizce kursuna katılmak istiyorum.

Gereğini arz ederim.

1 — Adı ve Soyadı :
2 — Doğum yeri ve yılı :
3 — En son mezun olduğu okul :
4 — Branşı :
5 — Halen çalıştığı okul :
6 — Bildiği İngilizce :
a) Pekiyi
b) İyi
c) Orta
7 — Şimdiye kadar 4489 sayılı Kanun gereğince bilgi, görgü ve ihtisasını artırmak üzere veya burslu olarak yurt dışına gitmişse :
a) Gittiği memleket
b) Süresi ve tarihi
c) Gönderiliş gayesi
8 — Medeni hali :
Evli ise çocukları var mı?
9 — Kendisi 4489 sayılı Kanun gereğince giderse ailesine bakacak kimsesi olup olmadığı :
10 — Açılacak yaz kurslarından sonra 4489 sayılı Kanun gereğince İngiltere'ye gitmeye istekli olup olmadığı (*) :
11 — İnfiltere'de göstereceği başarıya göre İngiltere'de ikametini bir sene daha uzatabilir mi? :
12 — Bakanlığın göstereceği herhangi bir kolejde Diyarbakır Koleji de dahil kur'a ile kayıtsız ve şartsız olarak vazife kabul edip etmiyeceği :

Öğretmenin adı ve soyadı Tarih ve İmza

(*) Seçildiğiniz takdirde bu kursa muhakkak çağrılacağınız için, ayrıca Bakanlığımız Eğitim Birimi Müdürlüğünce 1971 Temmuz ve Ağustos aylarında açılacak yaz kurslarının hiç birine müracaat etmemeniz gerekmektedir.

YAYIMLAR VE BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MÜDÜBLÜĞÜ

Sayı: 660.-18775 17-12-1970

10273

Konu: Aşağıda adları kayıtlı eserler h.

Necmettin Tirben (35. Sokak 3/5 Bahçelievler — Ankara) tarafından yayımlanan aşağıda adları ve fiyatları kayıtlı eserlerin ilgililere tavsiyesi uygun görülmüştür.

Mehmet ÖNDER
Milli Eğitim Bakanı y.
Kültür Müsteşarı

Kitabın adı:	*Fiyatı:*
Elektrik Meslek Resmi Aydınlatma Tekniği ve Hesabı	15. — TL. 15. — TL.

(1639. sayıdan devam)

İLKOKUL ÖĞRETMENLERİ SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM SANDIĞININ ANKARA NAMIK KEMAL ORTAOKULU TOPLANTI SALONUNDA YAPILAN XIV. GENEL KURULUNA AİT TOPLANTI TUTANAĞIDIR

sonra konu müzakere edilmiş. Tapu tahdit haritası yapılmak kaydiyle ve hazırlanan şartnameye göre bir satış akdi mukavelesi tanzim edilmek üzere arsanın metre karesi 325 kuruştan satıcı vekili Hasan Sarıer'le mutabakata varılmış, hazırlanan bu şartname Münevver Sarıer'e duyurulmuş. Münevver Sarıer'in, yapılan tebliğata altı ay gibi bir zamanda cevap vermemiş olmasının anlaşılması üzerine XIII. Genel Kurul toplantı tarihi olan 7-7-1968 den önce yapılan toplantıda arsanın bu nedenle alım işleminden sarfınazar edilmiş. Konu halen Bakanlığımızca neticeye bağlanmamıştır. Bizim incelemelerimize göre mevcut dosoylar üzerinde bir yolsuzluğun olduğu görülmemiştir. Netice beklenilmektedir. İkinci bir husus öğretmenler Yardımlaşma Kurumu Kanun Tasarısıdır. Biz bu konular üzerinde de durduk. Yönetim Kurulunun ne gibi bir çalışma yaptığını inceledik. Neticede hazırlanan tasarı üzerindeki görüşlerimizi bir muhtıra halinde Bakanlığa sunmakla beraber çalışma raporumuzda da derçettik. Bakanlık bu nedenle raporumuzu Tebliğler Dergisinde neşretmedi. Diğer bir husus, bilet bastırma işinin matbaaya verilişidir. Yönetim Kurulu birçok matbaalardan teklif almış 11.000.— liradan 36.000.— liraya kadaar teklifler vardı. Yalnız 11.000.— lira teklif eden matbaanın şartları şartnameye uymuyordu. Biz bunun üzerinde durmadık. Diğerleri şartlara uyuyordu. Bunlardan 14.500.—, 15.900.—, lira teklifler varken 17.500.— liraya verilmiş olmasının nedenini anlayamadığımız için bu hususu raporumuza aldık. Dün bu hususu Genel Başkan bize detayı ile açıkladı.

XIII. Genel Kurul piyango çekilmesine karar vermişti. Sandıkça 1968 ve 1969 yıllarında iki piyango tertip edilmiş buraya tertip komitesi olarak Yönetim Kurulundan iki kişi ile Genel Müdür ve Muhasebe Müdürü seçilmiş, bunların mesai saatleri dışında yaptıkları çalışma karşılığı saat ücreti 12.50 liradan toplam 3.000.— lirayı geçmemek üzere bir mesai ücreti verilmesi Yönetim Kurulunca karara bağlanmış ve bu para ilgililere ödenmiş. Denetlememizde bu hususu XIII. Genel Kurul kararına aykırı bulduğumuzdan tahsilini talep ettik. Ve yayımlanmayan raporumuzda da buna değindik. Bundan sonraki raporlarımızda da memurlara bu maksatla saat ücreti olarak 7.50 lira fazla mesai ücreti ödenmesi karşısında komiteye verilecek ücretin takdirini Genel Kurulun hakemliği yoluyla yapılmasını uygun bulduk. Halen bu paralar ilgililerden tahsil edilmiş ve Sandığın veznedarlığını yapan Bankaya yatırılmıştır. Bu hususdaki takdir sizlerindir. 1969 yılında bir piyango tertip edilmiş bunda da aynı tarzda bir komite kurulmuş, ancak takdir edilen 12.50 lira saat ücretinden mesai ödenmemiştir. Dedi.

Mahmut Ankara (Kongre Başkanı) — Raporlar üzerindeki eleştirmeleri, Merkez Yönetim Kurulu, Sandık Genel Müdürü ve Denetleme Kurulu cevaplarını dinlediniz. Merkez Yönetim Kurulunun arsa konusunun Genel Kurulca kurulacak bir inceleme komisyonu marifetiyle bütün dosyaların en ince teferruatına kadar incelenmesi teklif edilmektedir.

Yaşar Çötür (Zonguldak) — Usul hakkında konuşacağım. Yalova arsa konusu Bakanlıkça ele alınmış, tahkikatı yapılmış. Henüz neticelenmemiş. Bunun kısa zamanda yeniden incelenmesine imkân görmüyorum. Bu bakımdan böyle bir komisyonun kurulmasına taraftar değilim.

Mehmet Emin Tekin (Balıkesir) — Bizleri Bütçe Hesap Komisyonuna seçtiniz. Buraya seçilen komisyon üyeleri Sandık Merkezinde bu konuda çok ince ve titizlikle çelıştık. Yalova'daki arsa durumunu komisyondaki 18 arkadaş inceledik, en son neticeye vardık. Bize verdiğiniz göreve inancınız varsa, raporumuzu sunduğumuz zaman durumu size izah ederim. Ama bu komisyona güveniniz yoksa tekrar bir inceleme komisyonu seçilsin. Dedi.

Sadık Selçuk (Ankara) — Ben önergenin aleyhinde konuşacağım. Arsa konusu Bakanlık Müfettişleri tarafından etraflıca incelendi. Benim içerisinde bulunduğum bütçe hesap komisyonunda da incelendi. Şurada iki günümüz kaldı. Bu iki günde konunun detayı ile incelenip sizi bir aydınlığa kavuşturacağını tahmin etmiyorum. Yine bütçe komisyonu raporundaki izahatla size gelinecek. Bu izahlar sizi tatmin etti zannediyorum. Yeniden komisyonun kurulmasına taraftar değilim.

Bekir Sıtkı Kalaycıoğlu (Niğde) — 10 günlük çalışmalarımız süresinde hiç konuşmak istemezdim. Gerek Yönetim ve gerekse Denetim Kurulu çalışmaları üzerinde yapılan tetkitlerin ve bunlara verilen cevaplar beni konuşmaya mecbur etti. Halen konu Bakanlıkça incelenmekte olup, formalite safhasındadır. Sadece Yönetim Kurulu bunu takip edip neticeyi aldırmaya çalışmalı idi. Bakanlıkça ele alınmış ve halen Danıştay'da bulunan bir dosya üzerinde bir inceleme açılmasını uygun bulmuyorum. Dedi.

Ali Eyüpoğlu (Yönetim Kurulu üyesi) — Arsa konusu Denetleme Kurulunda, bütçe komisyonunda bütün teferruatı ile incelenmiştir. Dosya bir hayli kabarık olmakla beraber heran tetkik edilebilecek durumdadır. Bilhassa Yönetim Kurulu karar ve müzakeratı da okunarak konu ele alındığı zaman daha çok vuzuha kavuşmuş olacaktır. Arkadaşlarım bu konuyu sadece dışardan ve çeşitli maksatlarla yapılmış olan kulis faaliyetlerinden öğrenerek huzurunuza getirmişler. Hiç bir zaman dosyanın münderecatı üzerinde inceleme yapmadan ithamlarda bulunmuşlardır. Biz bu konuda çok hassasiyet gösterdik. Her şey en ince teferruatına kadar gözden geçirilmiş kanuni vecibelere riayet edilmiş, hiç bir şekilde ödeme yapılmamış olduğuna göre Yönetim Kurulunun bu ağır ithamdan kurtarmak ve iddiaların yersizliğini bir kere daha ortaya koymak bakımından ben Yönetim Kurulu adına bir inceleme komisyonu kurulmanısı şiddetle arzu ediyorum.

Şen'i tertipler şu anda bile devam etmektedir. Ben 26 yıllık meslek hayatımda çeşitli İllerde görev yapmış bir arkadaşınızım. Ancak, namus, iffet ve doğruluğumla iftihar eden bir meslektaşınız olarak karşınızda bulunuyorum. Şu yayımlanmış olan beyannameye bakınız. Hakkımda ve kendilerine kendim kadar inandığım dürüst arkadaşların hakkında yapılmış bulunan bu şen'i iftiranın sahiplerine ait bir keyfiyet olduğunu isbat için bir inceleme komisyonu kurulmasında ısrar ediyorum. Satılmışlığı da, şerefsizliği de bu beyannameyi müstear bir isimle yayımlayan kişilere iade ediyorum. Zira Ankara'da Mürüvvet Erçil isimli bir öğretmen mevcut değildir. Bu da şerefsizliğin bir ifadesi değilmidir? Tertipler hazırlıyorlar, bu tertiplerine şerefli Türk öğretmeninin adını koyarak bütün kusurlarını yine o şerefli öğretmenin omuzlarına yüklemek istiyorlar. Bu beyannameyi hazırlayıp sizlere dağıttıran alçak insan erkekçe karşıma çıkmalı ben Genel Kurula hesap vermeliyim. Ne ben ne de arkadaşlarım satılmış kişiler değiliz. Genel Kurul bize bu vazifeyi vermiş, biz de bu vazifeyi şerefle ifa ettik. Şimdi de hesabını veriyoruz. Her türlü şerefsizlik bu tertibi hazırlayanlara aittir. Sizleri saygı ile selamlarım. Dedi.

Mahmut Ankara (Kongre Başkanı) — Arsa konusunun incelemesi için kurulması istenen önergeye ait konuşmacıları dinlediniz. Şimdi oylarınıza arzediyorum. Böyle bir komisyonun kurulmasını kabul edenler, etmeyenler. Oy birliği ile kabul edilmemiştir. Konu aydınlanmış ve Genel Kurulda gereken kanaat hasıl olmuş bulunduğundan böyle bir komisyonun kurulmasına lüzum görülmemiştir.

Diğer bir konu 1968 yılında eşya piyangosu işlerinde çalışacak olan memur ve Yönetim Kurulu üyelerine her hangi bir para verilmesi husus öngörülmemişti. Buna rağmen 4 kişiye eşya piyangosu işlerinde çalışmalarından dolayı üçer bin lira para ödendiği, bilâhare bu paraların iade edildiği Denetleme Kurulunun raporlarından anlaşılmıştır. Bu konuda müzakere açılmasını istiyormusunuz? Lehte ve aleyhte konuşmak isteyen arkadaş varmı? Oylarınıza sunuyorum. Bir kişinin lehte bir kişinin de aleyhte konuşması kabul edilmiştir.

Burhanettin Erman ((Sakarya) — Sayın delegeler, 1968 yılında tertip edilen eşya piyangosu işlerinde çalışan Yönetim Kurulu üyelerine bu çalışma karşılığı verilmiş olan paraların iade edilmiş olmasından bu konuda bir görüşme açılmasını gerekli görmüyorum. Dedi.

Mahmut Ankara (Kongre Başkanı) — Bu konuda başka konuşmak isteyen olmadığından görüşme açılıp açılmamasını oylarınıza sunuyorum. Bu konuda müzakere açılmaması kabul edilmiştir.

Muhterem arkadaşlar, şimdi gündemin 7. Maddesine geçiyoruz. Komisyon raporları okunacaktır. Sosyal komisyon raporlarının müzakeresine başlıyoruz. Buyurun sayın Süleyman Dalkılıç.

Süleyman Dalkılıç (Kırşehir) — Sayın arkadaşlarım, Sosyal komisyon adına sözcü olarak sizleri saygı ile selamlarım. Hazırlamış olduğumuz raporu sizlere takdim ediyorum. (Rapor Okundu.)

Mahmut Ankara (Kongre Başkanı) — Arkadaşlar, raporu dikkatle dinlediniz. Maddeler üzerinde müzakereler yapıldı. Aşağıdaki şekilde oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler, etmeyenler. Kabul edilmiştir.

İLKOKUL ÖĞRETMENLERİ SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM SANDIĞI XIV. KURUL'UNDA KABUL EDILEN SOSYAL KOMİSYON RAPORU

1 — 1943 Yılında kurulan İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı bugüne kadar kendi imkânları dahilinde ve bilhassa üye öğretmenlerden toplanan aidatla sosyal yardım görevini ifa etmiş ise de bugün için öğretmenin ihtiyacı bulunan sosyal yardımı yapmaktan mahrum bulunmaktadır.

Bu bakımdan Bakanlığa bağlı bu kuruluşa Devlet Bütçesinden hiç olmassa öğretmenin verdiği aidatın onda biri kadar bir yardım sağlamalı ve bu yardım, Sandığın yardım imkânlarını geliştirmelidir.

2 — Personel Kanununa parelel çıkacak Devlet Memurları Yardımlaşma Kurumu Kanunu Tasarısı hazırlanırken Sandığın bugünkü hali ile idare ettirilmesi imkânı hazırlanmalı veya mevcut üyelerin Sandıktan kazanılmış hakları çıkacak bu kanunda gözönünde bulundurulmalıdır.

3 — Evvelce B. M. M.sine sunulmuş olan öğretmenler Yardımlaşma Kurumu Kanun Tasarısı öğretmenlerin şartlarına uygun olarak gözden geçirilerek kanunlaştırılmalı, ayrı bir özellik taşıyan öğretmenin sosyal hakları tüm memurların sosyal hakları potasında eritilmemelidir. Şayet böyle bir kanun çıkarılma imkânı elde edilemediği takdirde Devlet Memurları Yardımlaşma Kurumu Kanunu Tasarısı kanunlaşmadan önce İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı Genel Kurulu Başkanlığınca veya Sandık Merkez Yönetim Kurulunca olağanüstü toplantıya davet edilerek konu bu Genel Kurulda bütün yönleri ile müzakere edildikten sonra kanundaki yerini almalıdır.

Netice olarak İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığına 27 yıldan beri üye bulunan öğretmenlerin bu sosyal hakları bir kalemde yok edilmemelidir.

4 — Personel Kanununda İlkokul Öğretmenleri lehine değiştirilmesi istenen maddeler:

a) Terfiler: Biz ilkokul öğretmenlerinin de üç senede bir terfi etmeleri sağlanmalıdır.

Gerekçemiz: ilkokul öğretmenliği tahsil bakımından herne kadar lise muadili ise de fonksiyon ve formosyon bakımından toplum üzerindeki etkisini muhavaza etmesi şarttır. hizmet bakımından aynı tahsili gören meslek mensuplarından da ayrılırız. Şöyle ki; ilkokul öğretmenlerinin ödev ve çalışmaları diğer meslek mensupları gibi günlük mesai saatleri ile kayıtlı değildir. Ödevimiz iş yerinde başlar, evlerimizde devam eder. İlkokul çağındaki çocukların eğitim ve öğreniminden maada yetişkinlerin eğitilmesinde de Yurdumuzun en hücra köşesinde ödev yapan yalnız ilkokul öğretmenleridir. Kıyaslanmak istediğimiz diğer meslek mensupları (ebe, sağlık memuru, hayvan sağlık memurları ve buna benzer görevliler.) Köy hizmetleri için ayrıca ücret alırlar. Bu durumda hizmetinin karşılığını alamayan yalnız ilkokul öğretmenleridir. Sosyal adalet ilkelerinin sağlanabilmesi bizlerin de çalışmalarımızın karşılığını alabilmemiz için üç senede bir terfiimizin sağlanması için gösterilecek gayretler bizleri memnun edecektir. Böylece ilkokul öğretmenliği daha cazip ve ilköğretim davamız daha verimli hale getirilmiş olacaktır.

b) Eğitim ödeniği: İlkokul öğretmenlerine daha önce verilmekte olan 100 - 150 liralık eğitim ödeneği kaldırılmaktadır. Biz bu eğitim ödeneğinin kaldırılmasını değil daha fazla olarak ödenmesini arzu etmekteyiz.

Gerekçemiz: Lise öğretmeni 15 saat, Ortaokul öğretmeni de 18 saatten fazla okuttukları her ders için 10.— lira ders ücreti alırlar. İlkokul öğretmeninin ödevi bir Ortaokul, bir lise öğretmeninden daha zor, daha kutsaldır. Onlar yetiştirilmiş öğrencilere bir katkıda bulunmaktadırlar. Bizler ise hiç bir şey bilmeyen öğrencileri yetiştirmekteyiz. Yerine göre öğrencilerimize annelik ve babalık yapmaktayız. Bu sınıf dışı eğitim ve öğretim görevleriyle de yükümlü bulunmaktayız.

Hal böyle iken diğer öğretmen mensuplarından daha fazla almamız gerekirken Personel Kanunu ile kazanılmış bu mükteseb haklarımızda elimizden alınmaktadır. Gösterdiğimiz bu hizmet aşkımızın gözününde bulundurularak İlkokul Öğretmenlerine de 20 saatten sonra her okuttukları ders saati için 10.— lira ders ücreti ödenmeyi, veya eğitim ödeneklerimiz emsaline denk bir seviyeye ulaştırılmalıdır.

5 — İlkokul öğretmenleri çocuklarına öğretmen okullarına alınmada daha çok kolaylık ve kontenjan tanınması hususunda Bakanlıkça gereken ilgi gösterilmeli, bu konu da mevzuat ve yönetmeliklerde icap eden değişiklikler konusunda lüzumlu çalışmaların yapılmasının esirgenmemesini düşünmekteyiz.

6 — Sağlık konularımız:

a) Bütün İl'lerde öğretmen için rehber sağlık teşekkülleri kurulmalıdır. Öğretmenlerin sevk ve tedavi işlerindeki formalitelerin zaman alıcılıktan ve yoruculuktan kurtarmak için gereken tetbirlerin alınması cihetine gidilmelidir.

b) Mecburi hallerde özel hastahane ve Hekimler raporlarının da geçerli olup, gereken masrafın Bakanlıkça ödenmesi için hasta öğretmenler yönetmeliğinde gereken değişiklikler yapılmalıdır.

c) Dış Ülkelerde tedavi için ilgili kanunlarda yapılacak degişikliklerle öğretmenlerin dış Ülkelerde hastalıklarının tedavi edilme imkânları sağlanmalıdır.

7 — Özlük haklarımız: İl Disiplin Kurulları bugünki halinden kurtarılmalıdır.

a) İl encümen üyeleri bu kuruldan çıkarılmalıdır.

b) Bunların yerine bu kurula bir hukukçu dahil edilmelidir.

c) Bu kurulda ilkokul öğretmenlerinin sayısı üçe çıkarılmalıdır.

Kurul için yapılacak ilkokul öğretmenleri seçimi işine bütün ilce öğretmenleri de katılmalıdır.

d) İl'lerdeki tayin ve puanlama komisyonlarında öğretmen kuruluşlarından birer temsilci ile İl ve İlce öğretmenlerinin kendi aralarında seçecekleri üç temsilci bulunmalıdır.

8 — İdarecilik haklarımız: İlköğretimin en alt kademesinden üst kademesine denk ilkokul öğretmenleri bulunmalıdır.

a) İlkokul öğretmenlerine yüksek öğretim kapıları açılmalıdır.

b) 7135 Sayılı kanuna göre İlköğretim Müfettişlerinin ilkokul öğretmenleri ve idarecileri arasından seçme işlemine devam edilmesinde büyük faydalar mülahaza etmekteyiz.

c) Yetiştirme yurtları ve bölge yatılı okullarında ilköğretim seviyesinde öğrenci yetiştirenlere idareci olarak mutlaka ilkokul öğretmenleri atanmalıdır.

ç) Milli Eğitim Müdürlüklerindeki Başkâtiplik ve sicil şefliklerine ilkokul öğretmenleri atanmalıdır.

d) Öğretmenlik mesleğinde vahdeti sağlamak bakımından öğretmen yetiştiren müesseselerin tek menşe'li olmasını lüzumlu ve zaruri görmekteyiz.

9 — Çalışma ve iş günlerimiz:

a) 222 Sayılı kanunun öngördüğü köy ve şehir okullarındaki eylemli iş günleri yeniden ele alınarak daha gerçekci olarak düzeltilmelidir.

b) Öğretmen seminerlerinin bugünki şekliyle zaman kaybından öteye gitmediği düşünülerek bunun yerine bölge seminerleri getirilmesi süretiyle yetkili ve uzman kişilerce yönetilerek faydalı hale getirilmelidir.

c) İlkokul yönetmeliği günün şartlarına göre hazırlanarak en kısa zamanda yürürlüğe konulmalıdır.

10 — Ders ve araç ve gereçleri:

a) Ders kitaplarının basılıp ve satılması Devlet eliyle yapılarak tek kitap esasına gidilmelidir.

b) Milli Eğitim Bakanlığı Ders Araçları Genel Müdürlüğünce yaptırılan ders araçları daha çoğaltılarak bütün yurt okullarının ihtiyacını karşılayacak hale getirilmelidir. Bununla ilgili olarak İl'de bölgesel ders araçları merkezleri kurulmalıdır.

c) İllerdeki öğretici filimler merkezleri seyyar hale getirilmeli, bunun için de merkezlere yeterince filim, makina ve taşıtlar verilmelidir.

ç) Çocuk kitaplık sayıları artırılmalı ve seyyar kitaplık kurularak köy okullarının da istifadelerinin sağlanması yoluna gidilmelidir.

11 — Devam takip formalitesi basitleştirilmelidir.

12 — İlköğretim Müdürlüklerine kâtip ve yardımcılık kadroları verilmelidir.

13 — Beslenme eğitim çalışmalarında kolaylaştırıcı imkânlar sağlamalıdır. Her okul beslenme eğitimini kendi imkân ve şartlarına göre uygulamalıdır. Ek gıda için daha çok ödenek ayrılmalıdır.

Mahmut Ankara (Kongre Başkanı) — Sayın delegeler, şimdi Statü ve Dilek komisyonu raporlarının okunmasına sıra gelmiştir. Her iki komisyonda raporlarının öncelikle okunmasını istemektedir. Hangi komisyon raporunun öncelikle görüşülmesini oylarınıza sunuyorum. Statü Komisyonu raporlarının önce okunması kabul edilmiştir. Statü Komisyonu sözcüsü İçel temsilcisi Muhsin Akkaya'yı raporu okumak üzere davet ediyorum.

Muhsin Akkaya (Statü Komisyonu sözcüsü) — Sayın arkadaşlar, Statü Komisyonu raporunu gerek Merkez Yönetim Kurulu ve Gerekse Komisyonumuzun tetkik ettiği değişikliklerle sunmaya çalışacağım. Komisyonumuz Ana Statünün 3. Maddesinin a. bendindeki denetmen deyiminin kaldırılmasını teklif ediyoruz. Zira 7135 sayılı kanunla denetmenlik unvanı kaldırılmış bulunmaktadır.

Mahmut Ankara (Kongre Başkanı) - Teklifi dinlediniz. Denetmenlik deyiminin kaldırılmasını Statünün 3. maddesinin a. fıkrasından çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler, kabul etmeyenler. Çoğunlukla kabul edilmemiştir.

Muhsin Akkaya (Statü Komisyonu sözcüsü) — Yönetim Kurulu teklifinde 3. maddenin b. fıkrasının 3. bendinin son satırındaki «İlce Kurulu Başkanlığının aidat ödediği okulda aidatını öder.» Cümlesi, «İlce Kurulu Başkanının aidat ödediği daire veya okuldan aidatını öder.» Şeklindeki değişiklik teklifini komisyonumuz da kabul etmiştir. Dedi.

Mahmut Ankara (Kongre Başkanı) — Merkez Yönetim Kurulu ve Statü Komisyonu değişiklik teklifini dinlemiş bulunuyorsunuz. Teklifin leh ve aleyhinde konuşmak isteyen bulunmadığından oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler, etmeyenler. Oy birliği ile kabul edilmiştir.

Muhsin Akkaya (Statü Komisyonu sözcüsü) — Ana Statünün 4. maddesinin d fıkrasının sonuna «karne, diploma, öğretmen sağlık karnesi, ruhsal dosyalar, başka ve benzeri kağıt» kaydının eklenmesini teklif ediyoruz. Dedi.

Mahmut Ankara (Kongre Başkanı) — Komisyonun Ana Statünün 4. maddesinin d. fıkrası sonuna eklenmesini teklif ettikleri kısmı dinlemiş bulunuyorsunuz. Kabul edenler, kabul etmeyenler. Oy birliği ile kabul edilmiştir.

Muhsin Akkaya (Satatü Komisyonu sözcüsü) — Komisyonumuz 18. maddenin 3. satırındaki «Denetcilerin denetimle ilgili çalışmalarını en çok 10 gün içinde incelerler.» Kaydının en çok 7 gün içinde incelerler şeklinde değiştirilmesini teklif etmektedir. Dedi.

Mahmut Ankara (Kongre Başkanı) — Hayrettin Gülfidan, Mustafa Bozer, Denetleme Kurlundan Vahap Çepe ve Genel Müdür Mehmet Ökçün'ün bu konudaki açıklamalarını dinlemiş bulunuyorsunuz. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler, etmeyenler. Salonda bulunan 73 temsilciden 50 sinin oyları ile «en çok 7 gün içinde incelerler.» Şeklinde maddede değişiklik teklifi kabul edilmiştir.

Muhsin Akkaya (Statü Komisyonu sözcüsü) — Merkez Yönetim Kurulunun teklif ettiği 20. maddenin a. fıkrasının başlığı «yolluk, gündelik, zaruri masraflar» şeklinde değiştirilmesini komisyonumuz da aynen kabul etmektedir. Dedi.

Mahmut Ankara (Kongre Başkanı) — Teklifin lehinde ve aleyhinde konuşan bulunmadığına göre oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler, kabul etmeyenler. Oy birliği ile kabul edilmiştir.

Muhsin Akkaya (Statü Komisyonu sözcüsü) — Komisyonumuz 27. maddenin b. fıkrasındaki «Genel Kurul temsilcilerine olduğu gibi zaruri masraflar karşılığı gündelik verilir.» Cümlesinden sonra Merkez Yönetim Kurulu Genel Başkanı ve üyelerine Genel toplantı süresince temsilcilere verilen zaruri masraflar karşılığı gündeliğin %50 si şeklinde değiştirilmesini teklif etmektedir.

Mahmut Ankara (Kongre Başkanı) — Teklifin leh ve aleyhinde konuşmak isteyenler varmı? söz alanlardan Mehmet Emin Tekin, Adnan Turan, Hayrettin Gülfidan ve Genel Müdür Mehmet Ökçün'ün bu konudaki konuşmalarını dinlediniz. Komisyonun teklif ettiği şekilde değişikliği oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler, etmeyenler. Çoğunlukla kabul edilmemiştir. Ve madde eskisi gibi bırakılmıştır.

Muhsin Akkaya (Statü Komisyonu sözcüsü) — Merkez Yönetim Kurulunun 36. maddesinin a fıkrasına ait Sandık idaresinin İlçe Kurullarının İlçelerde İlköğretim Müdürlüğü Başkanlığında bulunmasına dair olan değişiklik teklifi komisyonumuzca kabul edilmemiştir. Dedi.

Mahmut Ankara (Kongre Başkanı) — Komisyonun Merkez Yönetim Kurulunun getirmiş olduğu yeni teklifi benimsemediğine dair açıklamalarını dinlemiş bulunuyorsunuz. Bu konuda söz almış bulunan Mehmet Turan, Hayrettin Gülfidan ve Adnan Turan'ı dinlediniz. Konu aydınlanmış bulunduğundan oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler, etmeyenler. Merkez Yönetim Kurulunun getirmiş olduğu İncelerde İlçe Kurullarının İlköğretim Müdürlüğünün başkanlığında bulunmasına dair değişiklik teklifi kabul edilmemiş ve madde eskisi gibi bırakılmıştır.

Çalışma süremiz dolduğundan yarin saat 8.00 de toplanmak üzere oturumu kapatıyorum. Dedi.

Oturum: 6
14-7-1970

Mahmut Ankara (Kongre Başkanı) — Günaydın arkadaşlar, çoğunluk vardır, oturumu açıyorum. Çalışmalarımızın yarin öğleye kadar bitmesi gerekiyor. Bu bakımdan gündem dışı söz istenmemesini önemle Başkanlık divanı olarak rica ediyorum.

Muhsin Akkaya (Statü Kosmisyonu sözcüsü) — Komisyonumuz Merkez Yönetim Kurulunun 37. maddenin e fıkrasında beyannamenin kaldırılmasına matuf olan teklifi kabul etmeyerek aynen bırakılmasını istemektedir. Dedi.

Mahmut Ankara (Kongre Başkanı) — Bu konudaki konuşmacıların açıklamalarını dinlediniz. Üç teklif var. Birincisi Merkez Yönetim Kurulu teklifi, ikincisi Statü Komisyonunun maddenin aynen bırakılması teklifi, üçüncüsü Fahri Akagün'ün hem ölüm beyannameleri kalsın, hem de beyanname vermeyenlerin nüfus kaydına göre muamele yapılsın. Tekliflerini teker teker oylarınıza sunuyorum. Merkez Yönetim Kurulunun getirdiği 37. maddenin e fıkrasındaki değişiklik teklifi 71 mevcut delegenin 50 sinin oyları ile kabul edilmiştir.

Muhsin Ankara (Statü Komisyonu sözcüsü) — 38. maddenin ç fıkrasında Merkez Yönetim Kurulu değişiklik teklifi olan Sandık İlce Kurulu Başkanlarının Sandık hizmetlerini yapmaktan doğan giderlerine karşılık olarak İlce aidat tutarının %3 ü verilir. Ancak, bu miktar hiçbir suretle 50 liradan az ve 250 liradan fazla olamaz. Şeklindeki teklifi komisyonumuzca kabul edilmeyerek eski haliyle bırakılmasını uygun görmüştür. Dedi.

Mahmut Ankara (Kongre Başkanı) — Komisyon teklifini ve bu konuda konuşan arkadaşları dinlemiş bulunuyorsunuz. Merkez Yönetim Kurulunun değişiklik teklifi ile komisyonun, maddenin aynen bırakılması tekliflerini ayrı ayrı oylarınıza sunuyorum. Önce komisyonun teklifini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler, etmeyenler. Çoğunlukla maddenin aynen bırakılması kabul edilmiştir.

Muhsin Akkaya (Statü Komisyonu sözcüsü) — Merkez Yönetim Kurulunun Ana Statünün 39. maddesinin d fıkrasının «Sandık üyesi iken emekliye ayrılanlara bir defaya mahsus olmak üzere yardımlar yönetmeliğinde belirtilen şartlar ve miktarlar dahilinde karşılıksız emekli yardımı yapılır» Teklifini komisyonumuz benimsememiş ve eski şekliyle bırakılmasını uygun görmüştür. Dedi.

Mahmut Ankara (Kongre Başkanı) — Ana Statü Komisyonu sözcüsü, Mehmet Turan, Osman Akyol, Halil Yıldırım ve Merkez Yönetim Kurulu Genel Başkanı Hüseyin Rahmi Kılıç'ın bu madde ile ilgili açıklamalarını dinlemiş bulunuyorsunuz. Merkez Yönetim Kurulunun bu maddenin değişiklik teklifini

oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler, etmeyenler. Kabul edilmemiştir. Bu madde eski şekliyle bırakılmıştır.

Muhsin Akkaya (Ana Statü Komisyonu sözcüsü) — Ana Statünün 41. maddesindeki Merkez Yönetim Kurulu değişiklik teklifi komisyonumuzca kabul edilmemiştir. Fakat 38. maddenin c fıkrasında ölüm beyannemelerinin kaldırılmış olmasından bu teklife komisyonumuz da aynen katılmaktadır.

Mahmut Ankara (Kongre Başkanı) — Merkez Yönetim Kurulu teklifine Ana Statü Komisyonu da katıldığından ve bu konuda başkaca söz almak isteyen kimse de bulunmadığından Yönetim kurulu teklifi olan 41. maddenin «üyenin ölümü halinde yardım alacak kimselerin müracaat edememiş olmaları halinde yardım talebi müracaatı İlce Kurulu Başkanları tarafından yapılabilir.» Şeklindeki değişikliği oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler, etmeyenler. Üçteiki çoğunlukla kabul edilmiştir.

Muhsin Akkaya (Ana Statü Komisyonu sözcüsü) — 42. maddenin ç fıkrasının değiştirilmesi ile ilgili Merkez Yönetim Kurulu teklifi vardır. Ancak, komisyonumuz bu değiştirmeyi» mahrumiyet bölgesinde görevli üyelerle, tabii afet zararına uğrayan bütün yerlerindeki üyelere, istedikleri takdirde yönetmeliğindeki esaslar dahilinde on ayda ve on eşit taksitle ödenmek üzere %5 faizle ödünç para verilir, şeklinde değiştirilmesini uygun görmüştür. Dedi.

Mehmet Turan (Yönetmelikler Komisyonu sözcüsü) — Komisyonumuz bu maddede mahrumiyet bölgesi yerine tabii afetlere maruz kalan yerleri mahrumiyet bölgesi olarak kabul etmiş ve %5 faizle ödünç para verilir, yerine faizsiz ödünç para verilir Kaydının konulmasını kararlaştırmış bulunmaktadır. Dedi.

Mehmet Ökçün (Genel Müdür) — Sandık idaresi yönetmeliklerde 1000.— liradan 2.000.— liraya çıkarılmasını ve yönetmelikler komisyonunun teklifi olan faizsiz ödünç para verilir kaydının konulmasına katılmaktadır.

Mahmut Ankara (Kongre Başkanı) — Çok değerli arkadaşlarım, Merkez Yönetim Kurulu ile Yönetmelikler Komisyonu teklifi birleşmiştir. Ana Statü Komisyonu teklifi ise ayrıdır. Başka konuşmak isteyen bulunmadığına göre her iki teklifi ayrı ayrı oylarınıza sunuyorum. Evvela Yönetmelik Komisyonu ile Sandık idaresinin teklifini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler, etmeyenler. İiki muhalife karşı kabul edilmiştir. Şu halde 42. maddenin ç fıkrası «Tabii afetlerden dolayı evi ve eşyası hasar gören üyelere on ayda ve on eşit taksitle ödenmek süretiyle yönetmeliğindeki esas ve miktarlar dahilindeki faizsiz ödünç para verilir.» şeklinde değiştirilmiş bulunmaktadır.

Muhsin Akkaya (Ana Statü Komisyonu sözcüsü) — Merkez Yönetim Kurulunun 42. maddenin d fıkrasının değiştirilmesi teklifi, Sandık üyesi bulunan memurların da faydalanabilmelerini sağlamak için komisyonumuz tarafından kabul edilmiştir. Ancak, burada üye personel kaydının konulması komisyonumuzca benimsenmiştir. Dedi.

Mahmut Ankara (Konge Başkanı) — Merkez Yönetim Kurulu ve Ana Statü Komisyonu teklifleri (üye personel'e) değiminin konması ile birleşmiş bulunmaktadır. Bu konuda başkaca konuşmak isteyen bulunmadığından değişiklik teklifini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler, etmeyenler. Oy birliği ile 42. maddenin d fıkrası (emekliye ayrıldığı halde üyeliğini devam ettirenlerle, Sandık Genel Müdürlüğünde görevli üye personele isterlerse on ayda ve on eşit taksitle ödemek şartiyle yönetmeliğindeki esaslar ve miktarlar dahilinde %5 faizli ödünç para verilir.) Şeklinde kabul edilmiştir.

Muhsin Akkaya (Ana Statüsü Komisyonu sözcüsü) — Merkez Yönetim Kurulunun Statünün 45. maddesinin b fıkrasının değiştirilmesi hakkındaki teklifi komisyonumuzca kabul edilmemiş, ancak ölüm beyannamelerinin kaldırılmış olması ile komisyonumuz da Merkez Yönetim Kurulunun bu değişiklik teklifine uymuş bulunmaktadır. Dedi.

Mahmut Ankara (Kongre Başkanı) — Bu konuda konuşmacı olmadığından ve değişiklik teklifine Ana Statü ve diğer komisyonlarda katılmış bulunduğundan oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler, etmeyenler. (45 maddenin b fıkrası ölümlerde üyenin nüfus kütüğünde kayıtlı aile fertlerine mütesaviyen pay edilmek süretiyle ödenir. Aile fertlerinden maksat ölen üyenin eş ve çocukları ile muhtaçlık halinde bulunan ana ve babasıdır. Ölen üyenin sağlığındaki zamana ait karşılıksız yardımlar usulüne uygun şekilde tahakkuk ettirildikten sonra ölüm yardımının ödenmesindeki esaslara göre verilir.) Şeklindeki değişiklik oy birliği ile kabul edilmiştir.

Muhsin Akkaya (Ana Statü Komisyonu sözcüsü) — Ana Statünün geçici I. maddesinin numarası madde 48 olarak değiştirmesi Merkez Yönetim Kurulunca teklif edilmektedir. Komisyonumuz bu teklife aynen katılmaktadır. Dedi.

Mahmut Ankara (Kongre Başkanı) — Ana Statünün geçici 1. madde numarasının, madde (48) olarak değiştirilmesi teklifini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler, etmeyenler. Oy birliği ile kabul edilmiştir.

Muhsin Akkaya (Ana Statü Komisyonu sözcüsü) — Ana Statünün 48. maddesinin 49. olarak değiştirilmesi ve bu Ana Statü Millî Eğitim Bakanlığınca tasdik ve Tebliğler Dergisinde yayımlandıktan sonra 1 Ocak 1971 tarihinden itibaren yürürlüğe girer. Şeklindeki Yönetim Kurulu teklifine aynen katılıyoruz. Dedi.

Mahmut Ankara (Kongre Başkanı) — 48. maddenin değişik şeklini oyunuza sunuyorum. Kabul edenler, kabul etmeyenler. Oy birliği ile kabul edilmiştir. Şimdi Ana Statünün değişmeyip aynen kalan maddeleriyle değişen maddelerini değişik şekilleriyle tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler, kabul etmeyenler. Oy birliği ile kabul edilmiştir. Teşekkür ederim.

(Devamı var)

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

MİLLİ EĞİTİM BASIMEVİ — ANKARA